

Велика Евроазија: На путу ка заједничкој будућности

Нурлан Нигматулин, Председник Мажилиса, Парламента Казахстана

Велики догађај важан, не само за Казахстан, већ и за све европске и азијске земље, одржаће се у нашој престоници ове јесени. У граду Нур-Султану ће 23. и 24. септембра бити одржан Четврти састанак председника парламената евроазијских земаља под називом „Велика Евроазија: Дијалог. Поверење. Партнерство.”

Тема коју је предложио Казахстан одражава пут ка развоју и јачању интеракције између земаља Европе и Азије како би се формирао сигуран и одржив развој Евроазије.

Евроазија је стуб модерног света. То је највећи континент, који покрива 65% светске популације, 75% енергетских ресурса и 40% глобалног БДП-а.

Истовремено, разноликост економских система, огромна неравнотежа у нивоу развоја између делова континента, као и све већи тренд регионализације, спречавају нас да описујемо Евроазију као један економски ентитет.

Садашњи ниво трговинске и економске међузависности захтева ближе интеракције свих и узимање у обзир интереса евроазијских земаља.

Главна порука Казахстана је да позиционира Евроазију као платформу за тестирање фундаментално новог модела партнерства заснованог на заједничком, колективном решењу насталих неслагања између појединих држава, као и супротстављања заједничким изазовима.

Први председник Казахстана, Нурсултан Назарбајев, први је најавио идеју евроазијске интеграције 1994. године, а након низа развојних фаза, данас се спроводи у облику Евроазијске економске уније (ЕАЕУ). Ове године обележава се 25. годишњица његове евроазијске иницијативе за интеграцију.

Након тога, стратешка иницијатива за изградњу партнерства широм евроазијског континента, коју је предложио Нурсултан Назарбајев, садржана је у Астанској декларацији Организације за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) 2010. године. Земље учеснице ОЕБС-а су изјавиле своју посвећеност принципу заједничке и недељиве евроатлантске и евроазијске заједнице.

У 2015. години, у својој изјави са говорнице Генералне скупштине УН-а, први председник Казахстана предложио је идеју о стварању Велике Евроазије, што значи повезивање Евроазијске економске уније, економског појаса пута свиле и Европске уније у један интеграциони пројекат.

Пројекат Велике Евроазије, као пројекат без преседана, позива на хармонизацију напора ових ентитета и иницијатива, укључујући либерализацију трговинских односа између њихових учесника, заједнички развој транспортних коридора, диверсификацију енергетских праваца, проширење инвестиционе сарадње и друга питања економске интеракције.

У априлу 2019. године, на сесији другог Форума за међународну сарадњу „Један појас – један пут“ у Пекингу, Нурсултан Назарбајев позвао је светску заједницу да створи нову геополитичку реалност 3-Д, која предлаже успостављање „Три дијалога“.

Први дијалог је потребан на глобалном нивоу између Сједињених Држава, Русије, Кине и Европске уније.

Други дијалог је потребан на нивоу Евроазије како би се употребили потенцијали Конференције о интеракцији и мерама за изградњу поверења у Азији и Организацији за сигурност и сарадњу у Европи.

Трећи дијалог би био системски економски дијалог између Евроазијске економске уније, Европске уније, Шангајске организације за сарадњу и Удружења држава југоисточне Азије. Развој економске сарадње у таквом формату може, пре свега, дати снажан подстицај развоју наших земаља, расту економија и побољшању добробити грађана. Друго, може створити нове

изворе диверсификације, јачање конкурентности, побољшање пословне климе и повећање инвестиционе атрактивности држава. Треће, она се може претворити у позив за повећање глобалне улоге Велике Евроазије.

Покретање ових дијалога је у заједничком интересу свих европских и азијских земаља и допринеће формирању међусобних веза за одрживу будућност уједињене Европе.

Стога је основни циљ Четвртог састанка председника парламената евроазијских земаља, успостављање директног мултилатералног дијалога између шефова законодавних тела Европе и Азије, као и шефова међународних и међупарламентарних организација, ради даљег продубљивања и проширивања сарадње у евроазијском простору.

Улога парламената у идентификацији кључних области политичког и економског развоја држава послужиће као снажан темељ за проналажење заједничких тачака интеракције и међусобно прихватљивих решења на регионалном и континенталном нивоу.

Главни елементи дневног реда могу бити:

Прво, координација основних принципа економског развоја евроазијског простора.

Кључни циљ је пуна реализација интеграционог потенцијала Велике Евроазије, укључујући и развој транспортне и транзитне инфраструктуре, повећање међусобне трговине, ширење индустријске и иновативне сарадње - долазак "Тренутка Евроазије", јединствене комбинације међународних политичких и економских околности.

Друго, разматрање алгоритма дијалога кроз културне и хуманитарне везе и развој међупарламентарне интеракције у евроазијском простору.

Ако погледамо историју догађаја, иницијатори овог форума су Државна дума Савезне скупштине Русије и Народна скупштина Републике Кореје. Претходна три састанка одржана су у Москви (2016), Сеулу (2017) и Анталији (2018) и постали су ефикасна платформа за расправу о актуелним питањима сарадње у интересу одрживог развоја и благостања евроазијских земаља.

Број учесника сваке године расте. Делегације из 19 земаља присуствовале су првом састанку у Москви, делегације из 26 земаља учествовале су на састанку у Сеулу, док је 38 земаља било заступљено у Турској.

Сада, међународни парламентарни догађај таквог нивоа, по први пут ће се одржати у Казахстану.

На форум у Нур-Султану позвани су шефови парламената из 84 европске и азијске земље и шефови 16 међународних и међупарламентарних организација.

Тренутно спроводимо озбиљан организациони и припремни рад. До сада су парламентарци из више од 50 земаља потврдили своје учешће, укључујући говорнике из 43 земље. Свих 16 међународних организација потврдило је своје присуство.

Учешће утицајних парламентарца из Европе и Азије на форуму ће пружити прилику за размену мишљења о актуелним питањима развоја, као и за проналажење визије и практичних рецепата за кретање према одрживом моделу „Свеопште победе“ за Евроазију.

Исход дискусије, надамо се, биће усвајање завршног документа, Заједничке изјаве говорника, који ће одражавати ставове парламентарца о даљем развоју евроазијског континента на путу ка нашој заједничкој будућности.

На крају, предстојећи форум ће допринети јачању свеобухватне интеракције и сарадње у Евроазији, као и развоју међупарламентарних контаката и партнерства.